

Betänkandet SOU 2008:22 Ett stabsstöd i tiden

(Dnr Fi2008/1994)

Dnr 801-1057-08/112

2008-04-15

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Kronofogdemyndigheten önskar, även om myndigheten inte finns med på remisslistan, framföra några synpunkter.

Sammanfattning

Kronofogdemyndighetens yttrande omfattar endast de delar av förslaget som påverkar förverkligandet av regeringens handlingsplan för e-förvaltning.

Myndigheten delar uppfattningen att regeringen bör ta ett samlat samordningsansvar för utvecklingen inom e-förvaltningsområdet och tillstyrker förslaget till nya former för utvecklingsarbetet inom detta område.

Myndigheten anser det ytterst angeläget att en övergripande översyn av registerlagstiftningen kommer igång omgående i syfte att undanröja nuvarande hinder mot ett modernt, effektivt och säkert uppgiftsutbyte.

Utvecklingen av e-förvaltningen

(I huvudsak avsnitt 5.4 i utredningsförslaget.)

Kronofogdemyndigheten delar fullt ut bedömningen att förverkligandet av regeringens handlingsplan för e-förvaltning kräver nya former för styrning av statsförvaltningens utvecklingsarbete inom e-förvaltningsområdet och att regeringen själv måste ta ett samlat och övergripande ansvar för detta arbete. Myndigheten delar även utredningens förslag till nya former för detta utvecklingsarbete. Myndigheten tillstyrker särskilt förslaget om inrättande av en förvaltningsdelegation som ges de uppgifter, får den ledning och den representation samt den koppling till statsekreterargruppen för e-förvaltning som föreslås.

Enligt utredningen rymmer den fortsatta utvecklingen av e-förvaltningen i princip tre perspektiv som den föreslagna Förvaltningsdelegationen bör arbeta med. Ett av dessa är en anpassning av regelsystemen för att både ta tillvara effektiviseringsmöjligheter och för att underlätta för medborgarna i myndighetskontakter.

Kronofogdemyndigheten vill här framhålla att en mycket snabb anpassning av regelsystemen och då särskilt av registerlagstiftningen är en absolut nödvändig och ofrånkomlig förutsättning för framgång i utvecklingsarbetet.

Kronofogdemyndigheten har under de senaste åren stött på ett antal hinder i samband med den egna utvecklingen av såväl elektroniska ärendehanteringssystem som önskvärda e-tjänster för informationsutbyte med andra myndigheter och enskilda. Dessa hinder har i väsentliga avseenden sin grund i den registerlag som gäller för uppgiftsbehandlingen inom myndighetens olika verksamhetsområden. Redan för flera år sedan uppmärksammade myndigheten regeringskansliet på de hinder som lagen uppställer mot ett effektivt elektroniskt utbyte av uppgifter mellan myndighetens olika - men ändå till varandra nära kopplade - verksamhetsgrenar. Det har i några situationer varit möjligt att hitta former för elektroniskt uppgiftsutbyte som inte strider mot lagen, framförallt mellan olika verksamhetsgrenar. I dessa situationer skulle dock uppgiftsutbytet - om det vore tillåtet - kunna ske med både säkrare och effektivare metoder utan ett samtidigt förbigående av syftet bakom de regler som inte tillåter dem, d.v.s. skyddet för den personliga integriteten. I flera situationer har myndigheten tvingats avstå från eller avvakta med

utvecklingsinsatser inom e-förvaltningsområdet av det skälet att registerlagen uppställer hinder genom otidsenliga regler som inte längre ger avsett integritetsskydd.

Ett flertal utredningar, myndigheter och experter har sedan flera år tillbaka påtalat att bestämmelser i nu gällande registerlagar i väsentliga avseenden hindrar en effektiv och önskvärd e-förvaltning. Orsaken till dessa hinder är bl.a. att registerlagarna innehåller brister i struktur och lagstiftningsteknik samt föråldrade begrepp för elektroniskt utlämnade. Dessa begrepp som för länge sedan infördes i lagstiftningen i syfte att skapa integritetsskydd hindrar i dagsläget elektroniskt utlämnade med moderna metoder i situationer då detta skydd inte gör sig gällande eller kan tillgodose på annat sätt. Begreppen saknar förankring i modern teknik som gör det möjligt att tillgodose integritetsskyddet med säkrare metoder vilka samtidigt medger ett effektivare uppgiftsutbyte. För myndigheten är det besvärande att otidsenliga regler hindrar utnyttjande av dessa möjligheter.

Trots det ovan sagda har det inte vidtagits några konkreta åtgärder för en lösning av de problem som registerlagarna står för, och som hindrar utvecklingen inom e-förvaltningen. Avsaknaden av sådana åtgärder leder till och med till att det fortfarande föreslås ny lagstiftning med just sådana regler som hindrar en modern e-förvaltning (t.ex. i Studiestödsdatautredningens betänkande SOU 2007:64 som lämnades i september 2007).

Det är ett oundvikligt faktum att anpassningen av den komplexa lagstiftning som det här är fråga om inte kan ske i en handvändning och heller inte utan omfattande resurser. Anpassningsarbetet behöver därför påbörjas omgående och vara tillräckligt dimensionerat om de uppsatta målen i regeringens e-förvaltningsplan ska kunna nås. Det är därför av största vikt att den föreslagna Förvaltningsdelegationen omgående ges uppdraget att samordna en översyn av registerlagstiftningen, i syfte att undanröja nuvarande hinder mot ett modernt och effektivt uppgiftsutbyte och med hänsyn tagen till skyddet för den personliga integriteten.

Beslut i detta ärende har fattats av undertecknad rikskronofogde. I den slutliga handläggningen har även ekonomidirektören Ola Hägglund och verksjuristen Elisabet Ekman, föredragande, deltagit.

Eva Liedström Adler

Elisabet Ekman